

Snö drottningen

Det var en gång...

Snödrottningen är en berättelse om vänskapens seger över ondskan. Operan är baserad på H C Andersens klassiska sagoberättelse och bjuder på ett äventyr för hela familjen med spänning, humor och ett hjärtevärmande budskap.

Illustration: Lars Krantz

H C Andersen

Danska Hans Christian Andersen är en av de allra mest kända sagoförfattarna. Han har skrivit klassiska sagor som *Prinsessan på ärten*, *Tummelisa*, *Den lilla sjöjungfrun*, *Kejsarens nya kläder* och *Den fula ankungen*. *Snödrottningen* publicerades första gången 1844.

H C Andersen hade en mycket fattig uppväxt. Han var en udda figur som ofta lekte med sin dockteater i ensamhet och drömde om att bli skådespelare. Hans skoltid var en mardröm med mobbning från både elever och lärare.

I sin ungdom började H C skriva korta berättelser som han sålde till tidningar för att tjäna lite pengar. Läsarna tyckte om hans sagor och han etablerade sig så småningom som författare. Han skrev inte bara sagor utan också dikter, romaner, pjäser och reseskildringar.

H C blev mycket berömd och umgicks med sin tids makthavare och kändisar. Trots det blev han aldrig riktigt en del av etablissemanget. Han var, som sagt, ganska udda och hade svårt att föra sig i stora sällskap. Han gifte sig aldrig och var flera gånger olyckligt förälskad, bland annat i den svenska operasångerskan Jenny Lind. Många av hans sagor är tydligt inspirerade av hans eget liv.

Läs mer: <http://andersen.sdu.dk/liv/biografi/>

Snö drottningen

Foto: Anders Roos

Benjamin Staern

Malmöbon Benjamin Staern arbetar som musikbibliotekarie här på Malmö Opera. Men han är också en erkänd kompositör som vunnit många priser och utmärkelser. Han studerade cello, piano och slagverk i sin ungdom och är utbildad i både musikvetenskap och komposition. Redan under studietiden på Musikhögskolan här i Malmö fick han sitt genombrott med det symfoniska verket *The Threat of War*.

Benjamin komponerar orkester- och kammarmusik, stycken för soloinstrument och elektroakustisk musik. *Snödrottningen* är hans första opera. Hans verk har framförts av alla de stora svenska orkestrarna såväl som Tokyo Symphony Orchestra, Deutsche Kammerphilharmonie, Islands Symfoniorkester, Helsingfors Stadsorkester, BBC Scottish Symphony Orchestra med flera. Han har också samarbetat med en mängd kända solister och dirigenter.

Benjamin har en ovanlig förmåga att associera toner och klanger med olika färger och nyanser. Fenomenet kallas synestesi, d v s att hjärnan kopplar ihop flera olika sinnesintryck. Det här återspeglas i hans personliga musikaliska stil och i många av hans verkstitlar som *Yellow Skies* och *Colour Wandering*.

Du kan läsa mer om Benjamin Staern i vårt säsongsprogram och i en artikel i Dagens Nyheter här: <http://www.dn.se/kultur-noje/benjamin-staern-jag-kande-att-jag-var-ett-geni/>

Snö drottningen

Handlingen

Den ondskefulla, känslökalla Snödrottningen har i hemlighet utsett Kaj till sin arvinge och bevakar honom på avstånd i en magisk spegel. När hon ser hans varma vänskap till Gerda blir hon rasande, krossar spegeln så att skärvorna flyger åt alla håll och uttalar en förbannelse: Den som träffas av en skärva ska bli känslökall och få ett hjärta av is.

Kaj träffas av en glasskärva. Han blir strax därefter kidnappad av Snödrottningen och fördd till hennes isslott i norr för att undervisas i konsten att bli förnuftig och känslökall. Han får ett pussel som ska bilda "kärleken". När han löst det ska han bli fri att ge sig ut i världen. Men det förtrollade pusslet går inte att lösa med enbart förnuft. Förgäves försöker Kaj sätta ihop bitarna.

Gerda ger sig ut för att leta efter honom och kommer till en magisk trädgård där det blommar mitt i vintern. Snödrottningen, som bevakar Gerda i sin trasiga spegel, övertalar Blomstergumman som bor där att hålla Gerda fången. Men blommorna i trädgården hjälper henne att rymma.

Gerda kommer till ett slott i skogen. En snäll kråka hjälper henne att komma in för att leta efter Kaj. I slottet bor en prins och en prinsessa som ger Gerda nya fina kläder och en vagn av guld att resa vidare i.

På sin färd genom skogen blir Gerda överfallen av rövare som för henne till sin borg. Gerda får bo hos en rövarflicka och berättar för henne om Kaj. Några fåglar berättar att de sett honom färdas med Snödrottningen på väg mot Lappland. Rövarflickans tama ren Bä är född i Lappland och vill gärna färdas dit med Gerda. Rövarflickan låter dem gå.

Gerda kommer fram till Snödrottningens isslott. Gården är full av isstatyer. Gerda vill slåss mot Snödrottningen men har ingen chans mot hennes magi. Kaj bryr sig inte och tittar inte ens upp från sitt pussel. Gerda börjar gråta och när hennes tårar faller på Kaj tinar hans hjärta upp. Med ens formar han pusselbitarna till ett hjärta. I samma stund bryts förtrollningen. Snödrottningen och palatset börjar smälta. Isstatyerna på slottsgården tinar upp och blir levande barn. Kråkan kommer flygande och alla firar deras seger.

Snö drottningen

Kostymerna

En fantasifull saga kräver fantasifulla kostymer och designer Astrid Lyngre Ottosen har sannerligen inte sparat på krutet. Här är några av hennes fantasifulla kostymskisser i kollageteknik.

Sagor – inte bara för barn

Berättandet har alltid varit viktigt för oss människor. Genom sagor, tidningar, böcker, filmer, bloggar och annat diskuterar vi vad det innebär att vara människa, vad som är rätt och fel, hur livet ser ut... eller så vill vi helt enkelt bara roa oss en stund.

Sagor förknippas nu för tiden mest med barn men så har det inte alltid varit. Sagor berättades förr för alla åldrar och var inte alltid särskilt barnvänliga. Och om man tänker efter är det nog så fortfarande. För vad är väl *Game of Thrones*, *Sagan om ringen* och *Star Wars* om inte sagor?

Man brukar skilja på folksagor och konst sagor. Folksagor sprids muntligt och förlorar sig i historiens dunkel. De har ingen känd upphovsperson. Flera av våra mest kända sagor finns i flera olika versioner i olika delar av världen. Många folksagor har nedtecknats i sagosamlingar. De mest kända är *Gåsmors sagor* av Charles Perrault från 1697 och *Bröderna Grimms äventyr* från 1812.

Konstsagan har en bestämd upphovsperson. Några kända sagoförfattare är Elsa Beskow, Selma Lagerlöf, Tove Jansson, Astrid Lindgren, Roald Dahl, J.R.R Tolkien och så förstås H C Andersen.

Fantasy är en genre där en avvikande verklighet spelar en viktig roll. Sagan kan utspela sig i en annan värld, det kan förekomma magi, talande djur, tidsresor eller andra övernaturliga företeelser. *Snödrottningen* tillhör fantasy-genren.

Diskussionsfrågor

- I *Snödrottningen* förekommer många klassiska sagoteman, vilka?
- Hittar du något som inte är så vanligt i sagor?
- Vilken är sensmoralen?
- Vilka likheter kan du hitta med andra kända sagor?
- *Askungen* är en känd folksaga. Ta reda på var den kommer ifrån och hur gammal den är!
- Vilka dataspel känner du till som utspelas i sagomiljö?

Frågor för de yngre

- Gerda ger sig ut på ett äventyr för att rädda sin barndomsvän Kaj. Vilket äventyr hade du velat ge dig ut på om du hade fått bestämma? Vad hade du fått se? Måla gärna en teckning av ditt äventyr!
- På Gerdas äventyr träffar hon på flera vilda djur. Vilket vilt djur hade du helst velat träffa på? Varför?
- Gerda är en modig tjej. Vad betyder det att vara modig? När tycker du att det är viktigt att vara modig?
- Kaj och Gerda är bästa vänner. Vad är en vän för något och hur ska man vara för att vara en bra vän?
- Kråkan följer med och hjälper Gerda att hitta Kaj. När tycker du att det är viktigt att hjälpa en vän?
- Vad kan du göra när du ser att en någon beter sig illa mot en annan person?

Vänskapsövningar: <http://friends.se/vad-vi-gor/radgivning/ovningar/>

